

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Calendario Gregoriano Disputatio Apologetica

**Busaeus, Johannes
Roest, Petrus**

Mogvntiæ, Anno 1585

Responio. Calendarij obseruationem non esse liberam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43749

definitione adiaphorum nixam, à qua Disputator theses suas de the. 37. 54. 55.
adiaphoris inscriptas est infeliciter auspicatus. *Adiaphora, in-* 56. 60. 62. 149
quit, ea dicuntur quæ neq. verbo neq. mandato Dei speciali prohibita sunt, 150.
vel mandata, ac proinde liberã habent sine opinione, necessitatis obseruatio-
nem. Cum igitur Calendarium correctum, nostra confessione inter res natu-
ra adiaphora nulla lege diuina imperatas reponatur, libera relinqui debuit,
non autem lege Pontificia mandari eius obseruatio.

LXXV. Hanc rationem leuissimam, vt vendibiliorem face-
ret imperitis, conatus est homo miserijs stabilire ritum adiapho-
rorum exemplis, quibus solidissime euertitur; maximè tribus.
Primum Paschatis, quia eius festi certa dies neq. a Christo, neque ab Apo-
stolis instituta fuit aut mandata. Per se enim liberum hoc est, inquit, & thes. 30. 179.
fuit, siue eadem die, qua Christus cum suis discipulis Mosaicum celebrauit
Pascha, nouumq. instituit testamentum, siue mox sequenti aliquo die, Pa- thes. 25. 26.
schatis festum celebrare. Deinde exemplo ieiuniorum, quorum liberam fu- thes. 36.
isse disciplinam in Ecclesia conatur probare, ex B. Augustino. Postremo ex-
emplo ritus celebrandi Cœnam dominicam in azymo pane vel fermentato,
quem ritum & fuisse & nunc esse adiaphorum atque liberum affirmat.

RESPONSIO.

Calendarij obseruationem non esse liberam.

LXXVI. Quam vero male materiatum sit vniuersa huius ra-
tiocinationis ædificium, post paulo consecutura ruina ostendet.
Definitionem illam adiaphorum mutilam esse & mancã,
perspicuum est. Multa enim sunt quæ verbo vel mandato Dei
speciali verita aut præcepta non sunt, & tamen adiaphora non
sunt, nec liberam habent obseruationem; vt sunt omnia, qui-
bus traditio apostolica, vniuersalis Ecclesiæ consuetudo, leges
politice & Ecclesiasticæ necessariam fecerunt obseruationem.
Quibus legibus verbo & mandato Dei generali obtemperare
tenemur. *Si quis, inquit Deus in Deuteronomio, superbierit no-* Deut. 17.
lens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo Rom. 13.
suo, ex decreto iudicis morietur homo ille. Et B. Paulus, Omnis ani- Heb. 13.
ma potestatibus sublimioribus subdita sit. Qui resistit potestati, Dei ordi-
nationi resistit. Et alibi, obedite præpositis vestris, & subiaccete eis.

Adiapho-

LXXVII. Adiaphora igitur illa proprie appellanda sunt, quæ cum natura sua neque bona neque mala sint, nulla quoque lege diuina vel humana mandantur vel prohibentur, & ideo liberam retinent obseruationem. Vnde efficitur, Calendarium Gregorianum, quam primum decreto Pontificis omnibus imperatum est fidelibus, in numero rituum adiaphorum quæ liberam habent disciplinam, esse desisse, ac proinde malam esse obseruationem veteris Calendarij fidelibus, hoc ipso, quod prohibita est.

LXXVIII. Sicut enim circumcisio ante legem veterem, & baptismus ante legem nouam, erant ex se ritus indifferentes, qui seruari vel intermitteri poterant, postquam autem lege diuina indicti fuerunt, necessario obseruari debuerunt: Sic certa obseruatio festi Paschatis, Quadragesimæ, festorum omnium, quam Calendarium nouum describit, licet ritus sit natura sua indifferens & liber, postquã tamen, vel Apostolorum, vel Conciliorum, vel Pontificum summorum auctoritate decreta & mandata fuit, inter adiaphora & libera insituta amplius computari non potest.

LXXIX. Quod autẽ disputator cum suis Patribus Concordiæ, Chemnitio, Caluino alijsq; sectarijs contendit omnes in vniuersum ritus Ecclesiasticos & Apostolis, Pontificibus, Concilijs profectos, vtiles & salutare esse posse, lege mandari non posse, liberos esse, non necessarios, id propria ipsorum ratione, scripturarum, totiusq; antiquitatis exemplis perspicue refellit.

tbef. 37.

LXXX. Nam vnde ille probat suas cæremonias adiaphoras in genere in scriptura haberi & mandari, Deumque earum posse dici auctorem: quoniam, videlicet, Spiritus sanctus per Apostolum præcipit, *vt omnia decenter, secundum ordinem, & ad edificationem fiant*, inde nos quoq; verissime probamus quasdam cæremonias (non enim omnium cæremoniarum apud nos eadem est ratio, cum aliæ sint perpetuæ, aliæ temporales, item aliæ vniuersales, aliæ particulares, rursus aliæ necessariæ, aliæ liberæ) ab Apostolis eorumq; successoribus Episcopis, Conciliorum constitutionibus, Ecclesiæ totius decretis cum imperio mandari potuisse; maximè eas in quibus conueniebat constantem & perpetuum esse omnium Christianorum consensionem, vt quod statò die

à laboribus quaque hebdomade feriarentur, quod quotannis eodem tempore Pascha celebrarent, & ad sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ percipienda necessario se compararent.

LXXXI. Si enim liberæ & arbitrariæ in Ecclesia huiusmodi Constitutiones permanissent; neque consensus illa, fidei & religionis nostræ propria, retineri potuisset, neque ordine, honeste, & ad ædificationem, quod Spiritus sanctus per Apostolum præceperat, omnia in cætu fidelium peragi potuissent.

LXXXII. Quod nunc ridentibus Catholicis, in nouis sectariorum conuentibus, certissimus ostendit euentus. Quia enim illi obseruationes Ecclesiarum suarum liberrimas esse voluerunt, id consecuti sunt, vt perpetua inter ipsos de ritibus existant certamina, nulla vero, non in ritibus modo sacris, sed neque in doctrina Christiana concordia vel constantia. De qua confusione & perturbatione extant Præpositi Tubingensis Smidelini, Georgij Maioris, Chemnitij, graues querelæ & plus quàm Hieremiæ lamentationes.

LXXXIII. Atq; hinc potest non obscure Heerbrandus, si aciem ingenij sui non nihil intendat, intelligere, cur Calendarij correcti obseruationem Ecclesiæ Catholicæ monarcha, interposito mandato facere voluerit necessariam: nempe, vt dissensionum omnium materia in re grauissima vno verbo è medio tolleretur, ianuaque omnibus disputationibus Mathematicorum, nunquam, si libera cuique opinio in corrigendo relicta fuisset, terminandis, hoc edicto Pontificio quasi obiecto pessulo clauderetur, omnesque Christiani, quod factum est, vnanimi consensu, eandem rationem celebrandi Paschatis, quemadmodum in synodo Nycæna decretum erat, teneremus.

LXXXIII. Neque id sanè sine veterum exemplis scripturæ quoque testimonio commendatis fecit. Nam cum in primis Christianæ Ecclesiæ incunabulis, quidam qui è secta Pharisæorum fidem Christi erant complexi, grauem controuersiam de ritibus Iudaicis non abrogandis excitauissent, quæ maximarum discordiarum futura videbatur seminarium, mox B. Petrus Christiano-

E

Actor. 15.
stiano-

Asianorum princeps cum reliquorum Apostolorum & Seniorum synodo sapientissimè decreuit, vt est in actis Apostolicis, vt qui è gentibus credidissent, *ab immolatis simulachrorum, & sanguine & suffocato* (rebus alioquin adiaphoris) deinceps se abstineret; quod hac sanctione, non modo omnia offendicula remoueri, verum etiam firma inter Iudæos & Gentiles, qui recentes se ad Christi Ecclesiam aggregarant, moribus dissimillimos, concordia constitui & retineri posse iudicaretur.

LXXXV. Quorum rituum paucorum, licet tum temporis tam Iudæis, quam gentilibus adiaphori essent, obseruationem non liberam fuisse, sed necessariam disertis verbis in epistola ad Antiochenos, Syros & Cilices data, synodus significauit. *Visu est enim, inquit, Spiritui Sancto & nobis, nihil ultra imponere vobis oneris, quam hæc NECESSARIA.* Et B. Lucas, ad finem capituli inter præcepta Apostolorum numerauit. Quare & in canonibus Apostolorum graui pœna multantur eius legis transgressores.

LXXXVI. Paulus quoque Apostolus, cum in Ecclesiam Corinthiorum non contemnendus abusus, qui ad dissensionem & confusionem spectare videbatur, irrepsisset, ipseque ad eum euellendum ritus quosdam certos linguis loquendi, interpretandi & prophetandi, præscripsisset: mulieribus quoque omnem in Ecclesia loquendi potestatem ademisset; ne quis aut facillè constitutionem hanc negligeret, vel liberam existimaret eius esse disciplinam, grauissimam hanc sententiam subiecit. *Si quis videtur propheta esse aut Spiritualis, cognoscat quæ scribo vobis, quia Domini sunt mandata: si quis autem ignorat, ignorabitur.*

LXXXVII. *Domini autem mandata* vocat: non quod alicubi speciale Dei mandatum de huiusmodi ritibus extaret, sed quod mandatum Dei generale erat, vt omnia honestè & secundum ordinem fierent in Ecclesia, vnde hæc Paulina constitutio, velut conclusio ex principijs, manauerat. Quo sensu ipse Disputator ante concessit, omnia adiaphora in scriptura contineri, & à Deo profecta esse.

Vel

1. Cor. 14.

LXXXVIII. Vel certè quod vſitata phraſi ſcripturarum traditiones vel mandata hominum, dici ſolent mandata friuola, inania, pernicioſa, pugnantia, cum diuinis mandatis, à ſolo homine nata; qualia erant Phariſæorum, quæ non ſemel apud D. Matthæum Chriſtus inſectatur, vti expoſuit B. Irenæus.

LXXXIX. Domini vero mandata non modo ea dicuntur, quæ immediatè à Deo, ſed etiam, quæ immediatè ab hominibus Deo inſpirante profecta ſunt, quale erat mandatum Apoſtolorum de obſeruatione legalium, de quo antè diximus. Nam *Aff. 15.* illud Spiritui Sancto & ſibi aſcribunt. *Viſum eſt*, inquiunt, *Spiritui Sancto & nobis.* Atque huc pertinet ſententia illa generalis *Rom. 13.* B. Pauli in epiſt. ad Romanos. *Qui poteſtati*, id eſt, humanæ legibusque humanis, *reſiſtit, Dei ordinationi reſiſtit.*

X C. Cui hæc pauca exempla ex latiffimo ſcripturarum campo delibata ſatis non ſunt ad Eccleſiaſticarum legum patrociniũ, iſtantum oculos conuertat in Sacrorum Conciliorum celeberrimorum, veterum Pontificum Romanorum, Eccleſiarum Particularium leges quam plurimas, antiquiſſimas, grauiſſimas, & non ambiget amplius inde ab initijs Chriſtiane religionis multos ritus adiaphoros, & ſæpe numero cum appoſitione maxima pœnæ in tranſgreſſores, lege indictos & mandatos fuiſſe.

X C I. Nobis id tantum ex officio incumbit, ne hic totam de poteſtate Eccleſiaſtica diſputationem inuehere velle videamur, oſtendere accuratius liberam non fuiſſe vel eſſe feſti Paſchalis, ieiuniorum omnium, celebrationis cœnæ dominicæ in pane azymo, vti fruſtra hic contendit aduerſarius obſeruationes,

*Paſchæ obſeruationem non eſſe adiaphoram
vel liberam.*

X C II. Etenim inde à Concilij Nicani primi temporibus certo die, hoc eſt, Dominica poſt XIII. lunam Æquinoctio proximam toto orbe Paſcha celebratum fuiſſe, eumque ritum

liberum